

πόρων του δέρματος. Το πρώτον ένδυμα μάς περικλείει έν ατμοσφαίρα τοσούτω μάλλον θερμή, καθ' όσον άνωθεν πολλαπλασιάζονται τά επίτιθέμενα στρώματα άέρος. "Ωστε, καθ' ό δεικνύει ή πείρα, είνε προτιμότερον νά φέρωμεν πολλά έλαφρά ένδύματα ή νά περιβαλλώμεθα χονδρά καί βαρέα σουρτουκά. Πάντες γινώσκουσιν ότι διπλά έλαφρά φορέματα, διπλά γελέκα, διπλά υποκάμισα μάς διατηροῦσιν εξαιρέτως θερμούς. Καί πάλιν μή λησμονώμεν ότι δέν παρακλώουσι τήν άποψύξιν τά ένδύματα, αλλά τά παρεπιθέμενα στρώματα άέρος.

Ποσάκις παριστάμεθα είνε συζητήσεις περι του άν πρέπει νά φορώμεν φλανέλλαν, περι του επίβλαβούς ή μή του ένδύματος τούτου. Καί τώρα μέν άκούομεν: «Πρό πάντων σάς συνιστώ νά άφήσετε τήν κακήν αύτήν συνήθειαν τής φλανέλλας.» Τώρα δέ: «Πάσχετε από ρευματισμούς; ή αίτία είνε ότι δέν φορείτε φλανέλλαν.» Καί πόσαι φιλονεικίαι, καί πόσαι γνώμαι! "Άλλοι κηρύσσονται ύπέρ των μεταξίνων γελέκων, άλλοι ύπέρ των δερματινω, άλλοι ύπέρ των μαλλίνων. Το βέβαιον είνε τό ζήτημα δέν δύναται νά κανονισθῆ έν των προτέρων, έξαρτώμενον έν του είδους των ανθρώπων καί τής διαίτης αυτών, έν τής ήλικίας, καί τής καταστάσεως τής υγείας των.

Άνθρώπων τινών, ιδίως των αρθριτικών, τό δέρμα είνε τόσον ευαίσθητον, ώστε τό έλάχιστον ρεύμα άέρος, ταχυτέρα πως εξάτμισις του ιδρώτος, έρεθίζουσι τό δέρμα καί προκαλοῦσι κατάρρους. Γνωρίζομεν ιατρόν, όστις έν ώρα θέρους αισθάνεται ρευματισμούς είνε τάς χείρας του, όταν λησμονῆ νά φορέσῃ τά χειρόκτιά του.

Πάσα εφίδρωσις, έντονος κάπως, καθίσταται κινδυνώδης είνε τους άδυνάτους. Η κυκλοφορία του άέρος έπιταχύνουσα τήν εξάτμισιν του ιδρώτος, έπιφέρει ψυχος καί προκαλεί άσθενείας. Άπαραίτητον είνε νά απαλλάσσεται τό δέρμα του ιδρώτος, εφ' όσον ούτος παράγεται. Τά έν φλανέλλας γελέκα υποδεικνύονται ως τά μόνα κατάλληλα είνε τους βλαπτομένους έν τής έλαχίστης άποψύξεως. Διπλῶν σκοπόν έκτελεῖ ή φλανέλλα. Πρώτον προφυλάττει τό σώμα από τάς άποτόμους έναλλαγάς τής θερμοκρασίας, καθείργουσα τόν άέρα έν τῷ τριχωτῷ αυτης δικτύῳ· δεύτερον, άπορροφά τόν ιδρώτα καί απαλλάττει έξ αυτου τήν έπιδερμίδα. Άλλά καί τρίτην, πολυτιμοτάτην ιδιότητα, ένεχει· τό νερόν έξ ου έμποτίζεται δέν άφίνει νά εξατμισθῆ εϊμή βραδυτάτα, ιδιότης τήν όποιαν μόνον ή φλανέλλα κατέχει είνε ύψιστον βαθμόν. "Οθεν άν έπέτρεπε τήν ταχέϊαν εξάτμισιν του υγροῦ, θα έπροξένοι ψυχος, καί θα έπέφερεν άποτέλεσμα άκριβῶς έναντίον του προορισμοῦ της. "Οθεν ή φλανέλλα μάς προσπιζει από του κινδύνου τής

άποτόμου άποψύξεως, όσάκις είνε ζωηρά ή εφίδρωσις.

Γπολείπεται νά εϊπωμεν άν είνε αξία ένθαρρύνσεως ή συνήθεια των έν μετάξης ή έν φλανέλλας ύπενδυμάτων. "Οσα περισσότερα μέτρα λαμβάνομεν έναντίον του ψυχους, επί τοσούτον εϊμεθα υποκείμενοι είνε τά κρυολογήματα. "Ολίγον κατ' όλίγον συνηθίζουσιν είνε τήν άντοχήν του ψυχους οι υγιῶς έχοντες καί ευρωστοί τήν κρῆσιν. Η χρῆσις των περι των ό λόγος γελέκων φέρε είνε άποτέλεσμα άντίθετον του έπιδιωκόμενου. Συνειθίζει τό σώμα είνε τήν θερμήν ατμοσφαιραν, καί είνε τήν έλαχίστην μεταβολήν θερμοκρασίας έπέρχονται συνάγχει καί κρυολογήματα. Οι φέροντες φλανέλλαν καταδικάζονται νά φέρωσιν αύτήν διά βίου. "Οθεν όρθον είνε νά συμβουλευόμεν τους υγιείς νά απέχωσι ταύτης όσον δύναται. Συνειθίζοντες τό σώμα νά άντιδρῆ κατὰ του κακού, άνευ τεχνικών μέσων, έξασφαλίζομεν αύτό έν του κινδύνου του κακού. Οι όρεινοί, οι μεταφέροντες βαρύτατα φορτία είνε σημαντικώτατα ύψη, σπανίως υποκείνται είνε κρυολογήματα· καί όμως πάντοτε πλέουσιν είνε τόν ιδρώτα, καί τό σώμα των είνε έκτεθειμένον έλευθέρως είνε τόν άέρα· αλλά πάντες φέρουσι μαζύ των προς άλλαγήν υποκάμισα, καί μετά διάστημα ώρισμένον, έστω καί δύο ώρων, φροντίζουσι κατὰ πρώτον νά απαλλαγῶσι του μουσκευμένου από τόν ιδρώτα υποκαμίσου. Το δέρμα συνειθίζει νά άντέχῃ είνε τό ψυχος, άμβλύνεται ή ευαίσθησία του, καί ό άνθρωπος έξ έαυτου απαλλάσσεται του κινδύνου των άσθνεϊών.

"Οθεν άς άφήσωμεν τήν χρῆσιν των μαλλίνων ύφασμάτων είνε τους έχοντας άπόλυτον άνάγκην αυτών, είνε τους στηθικούς, είνε τους αρθριτικούς, είνε τους πάσχοντας έν ποδάγρας, έν νευραλγιών, έν χρονίων έντερικών παθήσεων καί κατάρρων, είνε τους αναβάτας των Άλπεων, είνε τους ταξειδιώτας καί έκτεθειμένους είνε πάσαν μεταβολήν καιροῦ, είνε τους γέροντας, καί τέλος είνε εκείνους, των όποιων ή θερμαντική δύναμις άπόλεσε τήν έντασιν αυτης. "Ας μεταχειριζώμεθα τό μαλλιον, αλλά έν μέτρῳ καί περισκεμμένως.

ΡΩΣΣΙΚΟΣ ΜΥΘΟΣ

"Ενας ποντικός έξοῦσε μέσα 'ς ένα κελλάρι. Το πάτωμα εϊχε μιá μικρή τρύπα καί από 'κει έβγαϊνε καί βοσκούσε. "Ο ποντικός καλοπερνούσε· μή έπειδή καί ήταν φαντασμένος, ήθελε νά τό δείξῃ καί 'ς άλλους ποντικούς γιά νά σκάσουν. Έβροκάνισε τό λοιπόν μέ τά 'δόντια του τήν τρύπα, τή μεγάλωσε καί κάλεσε καί άλλους φίλους ες τραπέζι. "Οταν ήρθαν οι προσκαλεσμένοι όλοι ή πόρτα ήτον σφραλιστή. "Ο νοικοκύρης εϊδε τήν μεγάλη τρύπα 'ς τά σανίδια, 'πήρ' ένα κάρβουνο καί τήν έφραξε.